

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240
факс +380 (44) 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: 0-800-505-240
fax +380 (44) 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua

Незалежна асоціація банків України

На № 6014-06/02 від 06.02.2019

Про здійснення нагляду за транзакціями
клієнтів та особливості обслуговування
банками окремих операцій

Національний банк України розглянув лист Незалежної асоціації банків України про здійснення банками валютного нагляду за операціями їх клієнтів-резидентів у національній валюті з нерезидентами та особливостей обслуговування банками операцій з отримання клієнтами-резидентами кредитів/позик/поворотної фінансової допомоги від нерезидентів і повідомляє.

Щодо питання можливих шляхів впровадження ефективної системи валютного нагляду за транзакціями у гривнях між фізичними особами – резидентами та фізичними особами – нерезидентами, то наразі воно опрацьовується Національним банком України з урахуванням останніх пропозицій банківської спільноти, надісланих листами Незалежної асоціації банків України від 18.03.2019 №6083-18/3 та від 11.04.2019 № 6128-11/04.

Щодо особливостей обслуговування банками операцій з отримання клієнтами-резидентами кредитів/позик/поворотної фінансової допомоги від нерезидентів зазначаємо наступне.

З 07 лютого 2019 року під час здійснення операцій за договорами, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами/позиками/поворотною фінансовою допомогою в іноземній валюті/гривнях/банківських металах, резиденти-позичальники, які залучають/залучили кредит/позику/поворотну фінансову допомогу від нерезидента, та банки, через які здійснюється обслуговування відповідних договорів, мають керуватись Законом України «Про валюту і валютні операції» та прийнятими на його виконання нормативно-правовими актами, зокрема:

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Пономаренко Сергій Вячеславович
Сертифікат 3122842E6867E65404000000CE020000FC050000
Дійсний до: 16.04.2020 14:56:05

Національний банк України

40-0006/20704 від 16.04.2019

Положенням про порядок надання банками Національному банку України інформації щодо договорів, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами, позиками¹;

Положенням про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті² (далі - Положення № 5);

Положенням про здійснення операцій із валютними цінностями³, зокрема в частині розділу IV (далі – Положення № 2);

Положенням про порядок здійснення уповноваженими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції⁴.

Що стосується проведення між резидентами та нерезидентами валютних операцій в іноземній валюті на території України, то Законом України «Про валюту і валютні операції» (стаття 5) та Положенням № 2 встановлено, що усі розрахунки на території України проводяться виключно у гривнях, за винятком розрахунків за окремо визначеними розділом IV Положення № 2 операціями, які можуть проводитися в іноземній валюті, у гривнях, а також у банківських металах. Зокрема, до операцій, розрахунки за якими на території України дозволяється проводити в іноземній валюті, відносяться «інші операції, визначені нормативно-правовими актами Національного банку України».

Положенням № 5 встановлено, зокрема умови, порядок, особливості здійснення операцій за поточними рахунками клієнтів банків (розділ X) та порядок здійснення операцій за кореспондентськими рахунками банків-нерезидентів у національній валюті України (розділ XI). Визначені Положенням № 5 режими поточних рахунків клієнтів банку/кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у національній валюті України, відкритих в банках, передбачають можливість здійснення операцій в гривнях/іноземній валюті:

з надання нерезидентом резиденту (одержання резидентом від нерезидента) поворотної фінансової допомоги з використанням рахунку нерезидента, відкритого в Україні та/або за кордоном;

з одержання резидентом кредиту, позики від нерезидента шляхом зарахування коштів, переказаних нерезидентом із-за кордону;

з повернення резидентом на користь нерезидента поворотної фінансової допомоги або кредиту/позики (уключаючи проценти та інші платежі з обслуговування кредиту/позики, установлені кредитним договором/договором позики) з використанням рахунку нерезидента, відкритого в Україні та/або за кордоном.

¹ Затверджене постановою Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 6.

² Затверджене постановою Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 5 (зі змінами).

³ Затвердженою постановою Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 2 (зі змінами).

⁴ Затверджене постановою Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 8 (зі змінами).

Водночас звертаємо увагу, що:

згідно з підпунктом 8¹ пункту 2 глави 1 розділу I Положення № 5 поворотна фінансова допомога – це позика, яка не передбачає сплати процентів або надання інших видів компенсацій у вигляді плати за користування такими коштами;

вимогами законодавства України⁵ операція з надання коштів у кредит/позику під процент на території України відноситься до фінансових послуг та відповідно може здійснюватися виключно, якщо кредитором/позикодавцем є банк/небанківська фінансова установа України;

положення міжнародних договорів України на території України діють з урахуванням статті 19 Закону України «Про міжнародні договори України», якою встановлено, що «чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства і застосовуються у порядку, передбаченому для норм національного законодавства. Якщо міжнародним договором України, який набрав чинності в установленому порядку, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідному акті законодавства України, то застосовуються правила міжнародного договору».

Директор
Департаменту відкритих ринків
Національного банку України

Сергій ПОНОМАРЕНКО

Олена Піддубняк
(044) 521-87-61
Тетяна Розмаїта
(044) 230-18-64

⁵ Статті 1, 4 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».